

Milletler arası çöl ekirgesi Konferansı

Sadrettin ERKILIÇ
Süleyman BALAMIR

Birleşmiş Milletler Gıda ve Ziraat Teşkilâtı (F. A. O.) tarafından Şam'da 5 - 7/Kasım/1953 tarihleri arasında tesis edilen çöl ekirgesi Mücadele Konferansına Tarım Vekâletinin emirleriyle memleketimizi temsilen iştirak edilmiştir.

Meslekdaşlarımıza faydalı olacağını ümit ettiğimizden Konferansın müzakere ve tavsiyelerini kısaca kaydediyoruz.

Toplantıya iştirak eden memleketler ve delegelerinin adedi:

Mısır (1), Habesistan (1) Fransa (2), Hindistan (1), Irak (1), İtalya (1), Ürdün (2), Lübnan (2), Pakistan (1), Suudi Arabistan (1), Suriye (3), Türkiye (2), İngiltere (5), Birleşik Amerika (2), Sudan (3), F. A. O. (4).

Müşahitler:

Arap Birliği (4), Dünya Meteoroloji teşkilâtı (1).

Konferansın memurları:

Delegeler tarafından yapılan seçime göre:

Reis: Exc. Rahman Huneidi (Suriye Ziraat Nazırı)

Reis Vekili: Akrem Ricaby (Suriye Ziraat Nazırı)

Reis Vekili: Nassuh Tacher (Ürdün Ziraat Müsteşarı)

Drafting Committee: Mohamed Hussein (Mısır Delegesi)

Dr. Dhia Ahmet (Irak Delegesi)

Sadrettin ERKILIÇ (Türkiye Delegesi)

Dr. B. P. UVAROV (İngiltere Delegelerinden)

O.B. LEAN (F. A. O. Delegelerinden)

F. A. O.'dan O. B. LEAN, aynı zamanda Konferansın Teknik Sekreterliğini de deruhte etmiştir.

Dağıtılan sirküler:

Toplantının mucip sebepleri olarak aşağıdaki iki sirküler delegelere tevzi edilmiştir:

1 — F. A. O.'nun çöl ekirgesi Mücadelesi Teknik İstişari Komitesinin Roma'da Nisan/1953'deki üçüncü iştirakının tavsiyeleri;

2 — F. A. O.'nun Yakın Şark gıda ve ziraat programları ve umumi durum üzerine Kahire'de Eylül/1953'deki Üçüncü Bölge Toplantısının tavsiyeleri..

Konferansın açılışı:

Ev sahibi Hükümet adına Suriye Ziraat Nazırı için ehemmiyetini

Oman sahil bölgesinden bâzı sürüler bildirilmiş, fakat daha iç kısımlardaki çekirgelere dair tam tafsilâtlı malûmat alınamamıştır.

Son aylar içinde Cenubi Ürdün, Sinaî ve Mısır'ın Doğu çöllerinde görülen eînsî olgunluğa erişmemiş bâzı sürülere dikkat nazarı çekilmiştir.

1953 esnasında Batı bölgesinde bulaşma tedricen Garba, Atlantik sahiline, mauritania'ya kadar genişlemiştir. Ekim ayında bir kısım sürüler Fas ve Güney Cezayir'i istilâ etmek üzere şimale doğru muhaceret etmişlerdir.

Konferansın tebarüz ettirdiğine göre Arabistan Yarım Adası'ndaki "kış/ilkbahar" üremesi yalnız Yakın Şark memleketlerini ciddi bir şekilde tehdit etmekle kalmayıp aynı zamanda Doğu ve Batı bölgelerine de sirayet edecek kadar ehemmiyetlidir. Bu itibarla Merkez bölgede, hususiyle Arabistan Yarım Adası'nda mücadelelenin neticesi, Hindistan'dan Batı Afrika sahil bölgesine uzayan istilâ sahasındaki bütün memleketler için ehemmiyeti haizdir.

Çekirge durumu hakkında konferansın tavsiyeleri :

1952'de aynı devreye rastlayan çöl çekirgesi durumundan daha ciddi olan hal-i hazır vaziyet hakkında istilâya maruz kalacak bütün memleketlerin dikkat nazarları çekilmelidir. Bütün memleketler Arabistan Yarım Adası'nda önümüzdeki "kış/ilkbahar" mücadelesi neticesinin yalnız Merkez bölge için değil, aynı zamanda Doğu ve Batı bölgelerine de doğrudan doğruya şamil bir tesire malik olduğunu kabul etmelidirler.

II — Merkez bölgede stratejik üreme sahaları:

(Dr. UVAROB'un haritalar üzerinde verdiği çok kıymetli izahat aşağıdaki hususlarda hülâsa edilebilir).

Dağınık sahalarda, hususiyle Asir yaylalarında, Yemen'de ve Aden'de ilkbahar nesli sürülerinden "Seif üremesi" ve "Pre. Monsoon üremesi" meydana gelir. Inficar mayıs sonundan temmuz iptidasına kadar vukubulur ve "Seif" nesli haziran sonundan Ağustos iptidasına kadar görülür.

"Mansoon üremesi" Cenubi Yemen'de, Aden'de, Dhufar sahil ovalarında, Rab al Khali cenup kenarlarında ve Cenubi Oman'da vukubulabilir. Inficarlar mayıs ile ağustos arasında husule gelir, "Mansoon" nesli sürüleri ağustostan kasım nihayetine kadar görülürler.

"Kış/erken ilkbahar üremesi", bunu takip eden asli "ilkbahar üremesi"nin vüsatini tâyin etmekte esas ehemmiyeti haizdir. Bunun da menşei Cenub-u Garbî Arabistan veya Doğu Afrika ve Sudan'da inkişaf etmiş olan "Seif" veya "Monsoon" sürüleridir. Üreme bütün garp sahil sahaları boyunca vukubulabilir, bilâhare Merkezî Arabistan içine uzar. Oman'ın Trucial sahillerinde, Kuwait ve Aden'de de üreme meydana gelebilir.

Kızıldeniz sahili boyunca inficarlar kasımdan şubata kadar vukubulur ve yeni nesil sürüleri marttan nisan iptidasına kadar görülürler.

İçinde asli "ilkbahar üremesi" nin vukubulduğu sahalar aşağıdaki bölgelere ayrılabilir:

1) Şimalî Yemen'den Yenbo'ya kadar Tihama bölgesi; İnficar mart sonu - nisan iptidasıdır. Yeni nesil nisan ve mayıs iptidasında görünür.

2) Arabistan'a doğru takriben 24° N. arz derecesinin şimalinde Yenbo şimalindeki Hicaz sahilini, Merkez ve Şimalî Arabistan'ı, Quatar ve Kuwait'a kadar Doğu Arabistan'ı ve Cenubi Irak'ı içine alan geniş bir kemerde; İnficar umumiyetle mart sonundan mayısa kadardır. Yeni nesil nisan sonundan hazirana kadar görülür. Aynı hal Oman'da, Cenubi Arabistan sahilinde ve Wadi Beihan'da da vukubulabilir.

3) Ürdün plâtosu, Ürdün vadisi, ve Jaffa cenubundan takriben El Arish'e kadar Akdeniz sahili kısımlarında; İnficar marttan haziran ortasına kadardır. Yeni nesil nisandan temmuz sonuna kadar görülür.

4) Quena cenubunda Nil delta ve vadisi, Cenubi Sinai Yarım Adası, Şimalî Suudi Arabistan, İsrail, Cenubi Lübnan, Şimal-i Şarki Ürdün, Cenubu Garbî Suriye, Garbî Irak sahalarında; İnficar nisandan hazirana kadardır. Yeni nesil mayıs iptidasından temmuza kadar meydana gelir.

5) Beirut şimali Lübnan, Şam şimali Suriye, Palmyra ve Şimali Fırat vadisi, Şimali Irak ve Cenub-u Şarki Irak ve Cenub-u şarki Türkiye bölgesinde; İnficarlar mayıstan haziran sonuna kadardır. Yeni nesil hazirandan ağustos iptidasına kadar vukubulur.

III — Arabistan Yarım Adası'nda keşif faaliyet plânları hakkında tavsiyeler:

Cenubi Arabistan Tihana'sından başlamış olan çekirge üremesinin derhal mücadelesi icap ettiğinden buradan Merkezî Arabistan'a doğru vukubulacağı beklenen "erken ilkbahar üremesi"nin önlenmesi lâzımdır. Bu iş için mücadele hazırlıklarına hususi ehemmiyet verilmelidir.

Buna benzer mücadele hazırlıkları Oman bölgesine de imkân nisbetinde teşmil edilmelidir. Zira "İlbahar üremesi"nin vukubulacağı bu bölgeden Doğu bölgesinin yeniden bulaşması varit olabilir.

Plânlar, Merkezî Arabistan'da muhtemelen şubat başında veya ocakta başlayacak gibi görünen inficarlardan meydana gelecek çekirge yavrularını öldürmek ihtiyacı üzerine tesis edilmelidir.

Bütün bu mücadeleyi ve tedricen şimale doğru Ürdün'de ve Irak'ta vukubulacağı tahmin olunan mütaakip mücadeleleri organize etmek için ocak ayı iptidasından itibaren Arabistan Yarım Adası'nın şimal yarısında esaslı istikşafın yapılması ve çekirge hareketlerinin bilinmesi lâzımdır.

IV — Arabistan Yarım Adası memleketlerinde mücadele teşkilâtının hal - i hazır statüsü:

Son zamanlarda Arabistan Yarım Adası'nda tatbik edilmiş olan mücadele tedbirleri kısaca gözden geçirilmiş ve İngiltere Delegesinin çöl çekirgesi mücadelesi hakkında nihai ic-

raatına ait verdiği malûmatla beraber aşağıdaki hususlar kaydedilmiştir.

1953 kampanyasının âzami olduğu sırada merkezi Jedda'da bulunan D. L. C. (Çöl Çekirgesi Mücadele) Teşkilâtı "20" teknisyen, "10" merkez memurundan müteşekkil bir ekip "100" kadar vesait-i nakliye, "1000" ton B. H. C.li yem ve "100" ton kesif edilmiş kampanyalar düşünülmüş olarak faaliyette bulundurmıştır. Mücadele plânlarını hazırlayan teknik ve idari elemanlara ilâveten Cenubi Tihama'da çalışan "4", Aden'de "5", Oman'da "1", Kuwait'te "1" mücadele teknisyeni istihdam etmiştir.

Mısır ekibi merkezi yine Jedda olarak "6" kadar teknisyen, "32" nakil vasıtası, "250" ton kepek ve "30" ton B. H. C.'den müteşekkil olarak çalışmıştır.

Suudi Arabistan, Mısır, Ürdün ve Suriye ekipleri Türkiye, Lübnan ekiplerinin yardımıyla geniş bir faaliyetle bulunulmuştur.

Arabistan Yarım Adası'nda yapılan bu geniş mücadele faaliyeti kâfi gelmemiş ve birçok sürüler ölçünemiyerek diğer sahaları istilâ etmişlerdir. Bunun neticesi Suriye "900" ton, Irak "4.700" ton, Türkiye "700" ton, Ürdün "2.700" ton yem sarf ederek kendi hudutları içinde mücadele yapmak mecburiyetine girmişlerdir.

V — Milletler arası teksif edilmiş faaliyet için memleketlerin arzuları:

Temsil edilen memleketler mümessilleri Arabistan Yarım Adası'nda geçen seferki mücadele faaliyeti-

tinin kifayetsizliğini kabul etmişler ve 1954'te ciddi bir istilânın beklendiğini nazar-ı dikkate alarak önümüzdeki "kış/ilkbahar üremesi"nin bu bölgede önlenememesi için kesif mücadele faaliyetinin icap ettiğinde, bunun da ancak milletler arası faaliyetle başarılabileceğinde mutabakata varmışlardır. Toplantı mevzuu haricinde olmakla beraber durum icap ettirdiği takdirde buna benzer milletler arası faaliyetin Arabistan Yarım Adası hudutları haricindeki sahalarda da tesisinin icap edebileceği hakkında nokta-i nazar belirtilmiştir.

VI — Arabistan Yarım Adası için uygun mücadele tekniği:

Çekirbe mücadele tekniğindeki son inkişaf, hususiyle Arabistan Yarım Adası'nda en uygun bulunmuş mücadele usulleri gözden geçirilmiştir. Muayyen bâzı memleketlerde çekirgelere karşı kullanılan mücadele ilâçlarının insan ve ehli hayvanlara karşı zehirliliğine dair ağır şüphelerin elân mevcut olduğuna işaret edilmiş, bununla beraber bu şüphelerin mazide arsenikli yemlerin kullanılmasından neşet ettiği belirtilmiştir. Arsenikli yemlerin tehlikeli olduğunda, fakat senelerce evvel bu metodun yerini insan ve hayvanlara zarsız olduğu iyice bilinen modern ilâçların aldığı mutabık kalmıştır.

Arabistan Yarım Adası'nda teksif B. H. C.'li toz ilâçla mücehhez olan mahalli halkın her türlü şüphe ve haksız hükümlerinin bertaraf edilmesindeki ehemmiyet açıklanmış ve bü-

tün mücadele faaliyetlerinde iyice tecrübe edilmiş, çekirgelere karşı son derece müessir, kullanılması emin olan usullerin tatbiki tavsiye edilmiştir. Bu usullerden kâhîl ve yavru çekirgelere karşı B. H. C. veya "Aldrin" üzerine tesis edilmiş kuru yem usulünün standart bir metot olarak kabulü, keza püskürtme veya tozlaşma usullerinin de kullanılabilmesi tavsiye edilmiştir.

Arabistan Yarım Adası'nda uçkun sürülere ve yavrulara karşı helikopter ve sabit kanatlı küçük tayyarelerin kullanılma imkânı düşünülmüş, kesif uçkunlara karşı diğer bölgelerde büyük ümitler arz eden bu yeni usulün Arabistan Yarım Adası'nda tatbiki plânlarını hazırlamak için sürü hareketlerine dair malûmatın kifayetsiz olduğu neticesine varılmıştır.

Çekirge yavrularına karşı tayyare ile ilaç püskürtmenin Arabistan Yarım Adası'nda, ihususiyle şimal sahalardaki şartlara uygun gelebileceği ileri sürülmüş, fakat ancak enfestasyonun kesif ve yaygın bulunduğu hallerde iktisadi olabileceği kanaatine varılmıştır.

Yeni "Exhaust" püskürgeçlerinin fazla ümit verici görünmelerine rağmen bu aletlerin Arabistan Yarım Adası'ndaki geniş tatbikat için için gerektiği kadar inkişaf etmemiş oldukları, fakat gerek bunların, gerekse diğer atomizörlerin mümkün olduğu kadar mükemmel tecrübelerinin yapılması lüzumu düşünülmüştür.

VII — İcraat plânı ve ihtiyaçlar:

Arabistan Yarım Adası'nda uy-

gun bir mücadele kampanyası için ihtiyaçlar kısaca gözden geçirilmiş ve bir esas olarak F. A. O. Çöl Çekirgesi Mücadelesi İstişari Komitesinin üçüncü toplantısında (Roma, Nisan/1953) yapılan aşağıdaki tavsiyeler (Madde 18 - 22) kabul edilmiştir.

Madde 18) Komite, hal-i hazırda en iyi olarak bir hedefe, çöl çekirgesinden müteessir olan bütün memleketlerin millî mücadele teşkilâtının mahallî hükûmetlerle teşrik-i mesai etmesi, işin F. A. O. tarafından kordiné ve idare edilmesi suretiyle varılabileceği düşüncesindedir.

Madde 19) Komite "50" teknisyen ve "200" vesait-i nakliyyeye ihtiyaç olacağı kararına varmış ve bu ölçüde bir icraatın lüzumlu olabileceğini mülâhaza etmiştir.

Buna ilâveten bir keşif servisini tekilâtlandırmak, malzeme ve aletlerin tevziini idame ettirmek üzere bir merkez memurları topluluğu lüzumu hasıl olacaktır. Vesait-i nakliye ikmalini yapmak üzere bir teşkilât da zâruridir.

Madde 20) Komite, bu proje için senelik masrafların "1.000.000" doları bulacağını tahmin etmektedir. Personel, nakil vasıtası, alet ve malzemenin büyük bir kısmının iştirak eden memleketler tarafından yardım olarak sağlanması ümit edilmekle beraber idari işleri, ilâve malzeme ihtiyacını, diğer umumi hizmetlerin idamesini finanse etmek üzere F. A. O. tarafından merkezî bir fon tesisi zâruridir.

Madde 21) Komite, F. A. O. ve iştirak eden memleketlerin yardımla-

rına ilâveten T. C. A. ve Colombo Plân gibi diğer alâkalı ajanların da bu plâna yardım için hazırlanabileceklerini ümit etmektedir.

Madde 22) Komite, iştirak eden memleketler yardımlarının tercihan tam teçhizatlı ve kendi ihtiyacını kendi gideren lüzumlu personel, vesait-i nakliye ve malzemeyi havi ekiplerden müteşekkil olacağını, bunun mümkün olmadığı yerlerde memleketlerin para veya mevcut F. A. O. depolarını takviye edecek şey ile yardımda bulunacaklarını ümit etmektedir.

Müzakereler sırasında Arap Birliği Mümessili 7-9/Eylül/1953'de Kahire'de toplanan "Arap Birliği Çöl Çekirgesi Mücadele Toplantısı" tavsiyelerine Konferansın dikkat nazarı çekilmiş ve delegeler bu tavsiyelerde belirtildiği üzere Arap Birliği Sekreterliği'ne bir çekirge müşavirinin bağlanması ve F. A. O. Yakın Şark Bölge İçtimarı tavsiyelerinin desteklenmesine dair fikirleri muvafık bulmuşlardır.

Arap Birliği'nin çekirge mücadelesindeki büyük alâkası ve teklif ettiği iş birliği, genişlemekte olan milletler arası faaliyet bakımından kıymetli bir teşvik olarak mütalâa edilmiştir.

VIII — Arabistan Yarım Adası'nda 1954 yılı çöl çekirgesi mücadelesi sırasında hariçten yardım imkânları:

F. A. O. mümessilleri şu hususlara işaret etmişlerdir: Teşkilâtın Çöl Çekirgesi Mütahassısı umumi plânlamada ve programın tatbikında

yaptığı hizmetlerine devam edecektir. Teknik yardım programı missionundan bir şef Suudi Arabistan'da bulundurulacak; bu şef Suudi Arabistan Hükümetiyle mutabık kalınarak bu sahada herhangi bir icraatta bulunacak hükûmetlere, icraatlar için gereken koordinasyonda yardım edecek, keza Suudi Arabistan Hükümetiyle mahallinde irtibatı temin edecektir. Buna ilâveten satın alınmış olan malzeme ve ekipmandan takriben "50" nakil vasıtası, "9" motorlu Pülverizatör, "20" motorlu duster, "65" el pülverizatörü, "175" el duster ve mühim miktarda "Aldrin" i, Arabistan Yarım Adası'nda kullanılmak üzere temin edecektir. Daha fazla miktarda malzemenin Arabistan'a kaydırılması belki de mümkün olacaktır.

F. A. O teknik yardım programının vüsati, hükûmetlerin seneden seneye bildirdikleri destekleme imkânına bağlıdır. Alâkalı hükûmetler 1954 yılı yardımlarını bildirmek üzere Kasım ayı sonundan evvel toplanamayacaklarından F. A. O. halen daha katî bir teklifte bulunamayacaktır. Bununla beraber teşkilât kaynaklarından mümkün olan her yoldan programa yardım edilmesi hususunda Umum Müdürün arzusu Konferansa bildirilmiştir.

Mısır Delegesi: Hükûmetinin Hicaz'da geçen senelerdeki muadil icraatına devam edeceğini ifade etti.

Habeşistan Delegesi: Hükûmetinin Konferans gayeleriyle ilgilendiğini, fakat memleket için mühim çekirge mücadelesi yapılmasından dolayı Arabistan'a yardım edemeyeceğinden

üzüldüğünü, bununla beraber keyfiyetin hükümeti tarafından daha etraflı olarak nazarı itibara alınacağını beyan etti.

Fransa Delegesi: Arabistan'daki mücadelelerin Batı Afrika'daki çekirge durumuna bilvasıta müessir olduğunu, Hükümetinin vaziyeti tamamen takdir ettiğini, Arabistan'da mutasavver milletler arası mücadelenin ihtiyaçları hakkında tam malûmat olmadıkça Fransa'nın ne yardım edeceğini tâyin edemediğini, malzeme yardım listesi verildiği takdirde bunu temin arzusunda bulunduğunu bildirdi.

Hindistan Delegesi: Arabistan'daki mücadelelerle Hükümetinin candan alâkadar olduğunu, keza "U. S. foreign operation administration"dan yapılan yardımla bilhassa mücadele ekipleri yollamak suretiyle ne vüsate bir yardımda bulunabileceğini düşünemeyeceğini ifade etti; ayrıca muhtelif memleketlerden Suudi Arabistan'a gönderilecek bütün mücadele ekiplerinin faaliyetlerinin F. A. O. tarafından koordine edilmesi gerektiğini ilâve etti.

Irak Delegesi: Arabistan Yarım Adası'nda mütekâsif icraat ihtiyacına memleketin tam manâsiyle vâkıf olduğunu belirtti. 1953'de olduğu gibi Kuwait'da ve Irak cenubundaki mücavir sahalarda icraatta bulunmak üzere Hükümetinin yardıma hazırlanacağını, fakat Irak'ta Fas çekirgesine karşı icraat vüsati Irak'ı, teklif edilen milletler arası mücadeleye daha fazla yardımdan menedeceğini bildirdi.

İtalyan Delegesi: Hükümetinin görüşlerini ifade edemeyeceğini, fakat toplantı neticelerini Hükümetine ulaştırmak arzusunda olduğunu bildirdi.

Ürdün Delegesi: Memleketinin bütün kaynaklarının kendi sahası içindeki çekirge üremesine karşı sarf edileceğini ümit ettiğini ve Ürdün'ün Suudi Arabistan'daki mücadeleye yapacağı yardımın 1953'deki gibi olabileceğini ve Mart 1953 Amman Konferansı'nın çizgileri içinde bulunacağını bildirdi.

Lübnan Delegesi: Memleketinin Merkezî Suudi Arabistan'daki icraata yardım edemeyeceğini düşündüğünü, fakat şimal sahalarda 1953'de olduğu gibi Ürdün ekiplerine yardım etmek suretiyle mücadeleyi desteklemeğe hazırlanacağını ifade etti.

Pakistan Delegesi: Memleketinin geçmişte Oman'daki mücadele faaliyetlerine yardım etmiş olduğunu ve Pakistan'ın Merkezî Arabistan'daki mücadelelerin neticeleriyle doğrudan doğruya ilgili bulunması sebebiyle memleketinin "Colombo Plânı" yardımı vasıtasıyla milletler arası mücadeleye nasıl yardım edebileceği imkânını araştırdığını bildirdi. Bu tahakkuk ettiği takdirde Pakistan'ın "25" kadar vesaiti nakliye, "14" radyo cihazı, "3" teknisyenden müteşekkil bir ekibi 4 - 5 ay müddetle Arabistan'da faaliyette bulundurabileceğini ümit ettiğini sözlerine ilâve etti.

Suriye Delegesi: Hükümetinin kendi toprakları haricinde yapılan mücadelenin ehemmiyetini daima müdrik olduğunu ve Suriye'yi çekirge

istilâsından korumak için yapılan mücadele faaliyetini tamamen takdir ettiğinden 1946 ve 1947'de Arabistanda yapılan mücadele masraflarına yardım etmiş olduğunu, 1953'de Suriye'nin "400" ton yemle dört tam teçhizatlı mücadele ekibini Ürdün ve Şimalî Suudi Arabistan'a gönderdiğini bildirdi Suriye'nin 1954'de aynı ölçüde yardım etmek niyetinde olduğunu, şayet Merkezî Suudi Arabistan'da tamamen organize edilmiş milletler arası gayretler tesis edilirse Suriye'nin buradaki icraat için "300" ton yem yardımında bulunmak üzere hazırlanacağını ilâve etti.

Türkiye Delegesi: Vekâletimizden aldığımız şifahi direktif geçince Arabistan Yarım Adası'ndaki mücadelelerde kullanılmak üzere "300" ton kepek, "30" ton B. H. C. temin etmek için hazırlanacağımızı, "3" Jeep ve "3" kamyonu emaneten verebileceğimizi bildirdik. Mücadele için bütün ihtiyaçlarını kendi başına temin eden tam teçhizatlı müstakil ekipler istendiğinden gerek çekirgelerin halen memleketler aşırı sahalarda bulunmasından, gerekse halen işin mükemmel olarak organize edilmiş olmasından dolayı ekip gönderme hususunda bir teklifte bulunmaktan sarfı nazar edilmiş ve keyfiyet şifahen de Vekâletimize arz edilmiştir.

İngiltere Delegesi: Hükûmetinin Arabistan'da çekirge öldürmeğe karşı verdiği ehemmiyetin, Çöl çekirgesi mücadele teşkilâtının bu sahada hali hazır istilâ devresi boyunca yaptığı mücadelelerle açıkça tebarüz ettiril-

miş olduğunu ifade etmiştir. Doğu Afrika'nın 1954'de de aynı ölçüdeki faaliyetine devam etmek arzusunda olduğunu, fakat iki müşkülün bulunduğunu açıkladı. Evvelâ bu mücadele teşkilâtının Somali Yarım Adası'nda çok ağır ve bütün personel ve vesaiti nakliyyeyi ilgilendiren mücadele ile halen karşı karşıya olduğunu ve bu savaşın ne kadar devam edeceğinin bilinmediğini belirtti, ikinci müşkülün de Doğu Afrika'nın mali durumundan meydana geldiğini ve bundan dolayı Hükûmetinin mazide olduğu vüsatte yardımda bulunmağa mali bakımdan müktedir olamayacağını ifade etti. Bununla beraber şayet alâkalı memleketlerin ekipler temin etmesiyle Arabistan'da teklif edilen icraat yapıldığı takdirde çekirge mücadele teşkilâtının da hadisin verdiğini imkân nisbetinde Suudi Arabistan'daki faaliyetine devam etmeğe hazırlanacağını bildirdi.

Birleşik Amerika Delegesi : İcap ederse Birleşik Amerika'nın 2 - 3 tay yareden müteşekkil bir püskürtme uçak ekibini Suudi Arabistan'a gönderdiğini ve bunların ya F. A. O. dan yardım alan komşu memleketlerden birinin bir ekibinin bir parçası olarak faaliyette bulunabileceğini, yahut da Suudi Arabistan Hükûmetiyle Birleşik Amerika Hükûmetlerinin kararlaştıracakları anlaşmaya göre hareket edebileceğini bildirdi. Ayrıca böyle bir püskürtme ekibinin ancak lüzumlu kara takviyesiyle faaliyette bulunabileceğini açıkladı.

Sudan Delegesi: Sudan'ın geçmişte Arabistan'daki çöl çekirgesi mücadeleleri masraflarına cömertçe

yardım etmiş olduğunu, hudutları içindeki ağır mücadele masraflarına ilâveten memleketinin tam rolünü ifa ettiğini bildirdi.

Suudi Arabistan Delegesi: Hükümetinin mazide yapılmış bütün yardımlara ve 1954 esnasındaki taze tekliflere teşekkürlerini bildirdi ve Hükümetinin F. A. O. Yakın Şark Bölge Konferansının tavsiyeleriyle mutabık olduğunu ve Suudi Arabistan'daki mücadeleler için milletler arası yardımı kuvvetlendirmeğe matuf bu toplantı tarafından yapılan tavsiyeleri memnuniyetle kabul edeceğini ilâve etti. Delege, geçen senelerde Suudi Arabistan'da faaliyette bulunmuş olan Mısır, Ürdün, Suriye ve Doğu Afrika mücadele ekiplerinin yaptığı işe ve bu sahada F. A. O.'nun koordinasyon gayretlerine karşı minnettarlığını bildirdi. Arap Birliği'nin bir irtibat memuru tâyini suretiyle ifa ettiği hizmeti memnuniyetle karşıladığını ve bunun F. A. O. ile Arap memleketleri arasındaki müstakbel iş birliğine büyük miktarda yardım edeceğini ilâve etti.

Buna cevaben Suudi Arabistan'da mücadele ekipleriyle faaliyette bulunmuş olan memleketler mazide Suudi Arabistan Hükümeti tarafından gösterilmiş olan yardım ve kolaylıktan dolayı takdîrkârlıklarını ifade etmişlerdir.

Konferans çekirge mücadelesine karşı Arap Birliği'nin büyük alâkasına ve kendi âza memleketlerinin faal iş birliğini teşvik için hazır olduğuna dair Arap Birliği Mümessilinin ifadesini büyük takdirle karşılamıştır. Temsilci, Arap Birliği'nin Konferans

kararlarını ve tavsiyelerini, temsil edilmemiş Arap memleketlerine ulaştıracağını ve desteklemelerini istiyeceğini beyan etmiştir.

IX — Harici yardımın ikmali ve Arabistan Yarım Adası'ndaki hükümetlerle koordinasyona dair idari ihtiyaçları:

Arabistan Yarım Adası'ndaki mücadele için birçok delegeler tarafından hükümetleri adına bahşedilen yardımların iki tip olduğu görüldü:

1) Esas itibariyle kendi kendine faaliyette bulunacak şekilde vasıta ve malzemeye malik işçi ekipleri;

2) Yukarda birinci maddede kayıtlı ekipler ile Suudi Arabistan'ın meydana getireceği ekipler tarafından kullanılmak üzere vasıta ve malzeme yardımı..

Konferans, milletler arası programı idare etmek üzere idari ihtiyaçların aşağıdaki hususları ihtiva ettiğinde mutabık kalmıştır.

a) Mücadeleye iştirak eden müteaddit ekiplerin faaliyetlerinin koordinasyonu;

b) Diğer kaynaklardan elde edilecek vasıta, malzeme ve mali yardımların kabulü ile bunların mücadelede hizmet eden ekiplere uygun bir şekilde dağıtılmasını sağlayacak bir mekanizma..

Kahire'de akdelilen Üçüncü F. A. O. Yakın Şark Bölge Toplantısı tavsiyeleri gereğince bu işlerin birincisinin aşağıdaki memleketlerin mümessillerinden müteşekkil bir koordinasyon komitesi tarafından başarılabileceğinde fikir beraberliğine varılmıştır.

Bu memleketler şunlardır: Mücadeleye ekip göndermek suretiyle iştirak eden memleketler, hudut sahalarında faaliyette bulunan memleketler, mücadele vasıta, malzeme veya mali yardımda bulunan memleketler ve Suudi Arabistan Mümessili.

Bu milletler arası koordinasyon komitesine bir F. A. O. memurunun riyaset etmesi kabul edildi. Keza Hususi maksatlarla kullanılmak üzere emaneten verilecek şeyleri kabul etmek F. A. O. için usule uygun olduğundan aynı prensiplerin bahis mevzuu yardım şekillerine tatbik edilmesinde mutabık kalındı. Böylece bu yardımların koordinasyon komitesinin veya bu komite tarafından kendi adına faaliyette bulunmak üzere tesis edilen bünyesinin tavsiyesine göre mücadelede kullanılmak üzere tevzii kararlaştırıldı.

İşin mümkün olduğu kadar acele olarak ilerlemesi için Konferans, tekliif edilen koordinasyon komitesi toplantısının hemen hal-i hazır içtimain kapanma merasiminden evvel yapılmasında ve bu toplantıda bir icra komitesi teşkil edilmesinde, gerek koordinasyon, gerekse icra komitelerine F. A. O.'nun başkanlık etmesinde, seçilecek icra komitesinin Ürdün, Suudi Arabistan, Arap Birliği ve F.A.O. mümessillerinden müteşekkîl olmasında fikir beraberliğine varıldı.

Koordinasyon Komitesi Birinci İçtimai kararları:

7/Kasım/1953'de ilk içtimainı yapan ihzari koordinasyon komitesinde F. A. O.'dan O. B. LEAN reis-

lik, Dr. M. A. El-Kilahy sekreterlik etmişlerdir. Toplantıda temsil edilen memleketlerin ihzari koordinasyon komitesi âzaları olduklarından (Habesistan hariç) daimî koordinasyon komitesinde memleketlerin mümessili olarak hizmet edecek memurları seçmeleri hususundaki arzuyu mevcut delegelerin hükümetlerine bildirmelerinde mutabık kalınmıştır.

Suudi Arabistan, Ürdün, F. A. O., Arap Birliği mümessillerinden müteşekkîl bir icra komitesinin teşkili kararlaştırılmış ve bu icra komitesinin ilk toplantısını 7/Kasım/1953 de yapmasında ve gelecek toplantıların da Suudi Arabistan'ın arzusu üzerine ne zaman istenirse F. A. O. tarafından temin edilmesinde fikir birliğine varılmıştır.

Arabistan Yarım Adası'ndaki işleri koordine etme bakımından F. A. O. tarafından temin edilecek bir "Executive" memurun, mücadele plânlarını ve mücadele durumunu müzakere etmek icap ettiği zaman ekip şeflerini toplaması kararlaştırılmıştır.

Pragramın umumi işlerini ve diğer hususları başarmak için bazı mali yardımların lüzumuna hükümetlerinin dikkat nazarlarını çekmeleri için ihtar, koordinasyon komitesi âzaları rica edilmişlerdir.

Netice ve kanaatlerimiz:

1 — Konferans, gerek çekirge durumunun öğrenilmesi ve gerek salâhiyetli mütehassısların izahat vermeleri bakımından, son derece faydalı olmuştur.

2 — Çöl çekirgesi durunu geçen senelerden çok daha ciddi olduğundan önümüzdeki ilkbahar için esashi mücadele hazırlıklarına geçmemiz icap etmektedir. Mücadele plânlarının hazırlanmasında faydalı olacağımızı ümit etmekteyiz.

3 — Vekâletimizin şifahi direktifleri üzerine Konferansta vâdettiğimiz “300” ton kepek, “30” ton ilâç, “3” Jeep ve “3” kamyonunun önümüzdeki kış ayları içinde istenilmesi icap edeceğine göre bunların gönderme hazırlıklarının şimdiden ikmalî gerekmektedir.

4 — Daimi Koordinasyon Komitesinde memleketimizi temsil edecek delegenin ismi ile malzeme yardımımızdan başka umumi işlerin yürütülmesi için F. A. O.'ya mali yardımda bulunmak imkânı olup olmadığının da bu teşkilâta bildirilmesi icap etmektedir.

S u m m a r y

International Meeting of the Locust experts on the control of Desert Locust in Arabian peninsula in 1954, held by F.A.O. of the united Nations in Damascus 5-7. November - 1953 is being explained in Turkish.